

LAUSUNTO 12.04.2019

Sisäministeriö

Viite: SM011:00/2017

Sisäministeriön asetus teknisistä vaatimuksista ampuma-aseeksi muuttamisen estämiseksi ja latauslaitteen toiminnan pysyvää estämisestä

1. Yleistä

Asehistorian Liitto ry (AHL) kiittää mahdollisuudesta antaa lausuntonsa tähän esitykseen muutoksista valtioneuvoston asetukseen ampuma-aseista (145/1998).

Valtioneuvoston asettama tavoite oli huomioida EU:n ampuma-asedirektiivin muutokset kansallisessa lainsäädännössä aiheuttamatta turhaa haittaa suomalaiselle ammunnan harrastukselle, metsästykselle tai asekeräilylle.

Direktiivin lipaskielto ei käytännössä paranna turvallisuutta. Latauslaitteen patruunamäärän rajoittaminen lailla tai asetuksella ei käytännössä vaikuta mitenkään yleisen järjestyksen tai turvallisuuden parantumiseen. Aselain muutokset vaikuttavat vain luvallisten ja laillisten aseiden omistajiin ja laillisiin aseisiin, mutta lakeja noudattamattomien rikollisten ja terroristien luvattomat ja laittomat aseet jäävät vaikutuksen ulkopuolelle.

AHL näkee erittäin positiivisena aseiden omistajan harrastuneisuuden määrittelyyn selvät rajaukset. Tämä auttaa ja tukee aseluvan hakijoita sekä aselupahallintoa tekeviä poliisivirkamiehiä ja vähentää turhaa byrokratiaa, kun luvan myöntämisen säännöt ovat asetuksessa selvästi ja sitovasti määritelty.

Historiallisesti merkittävien aseiden merkinnät

1§ a Jos ampuma-ase tai ampuma-aseen osa on sellaisenaan historiallisesti erityisen merkittävä ja merkintä alentaisi ampuma-aseen tai ampuma-aseen osan historiallista arvoa, poliisilaitos voi antaa aseluvan ilman, että siihen merkitään tunnustenumeroa

AHL pitää erittäin hyvänä historiallisesti merkittävien ampuma-aseiden ja niiden osien suojelemista tarpeettomalta turmelemiselta. Esineelle joka on historiallisesti tai muusta syystä niin arvokas, aiheuttaa sen muuttaminen merkittävän arvon alenemisen. Esityksessä oleva sanamuoto ”historiallisesti erityisen merkittävä” on näin ollen liian kapea tulkinta. Historiaa ja kulttuuria syntyy ja tehdään edelleen koko ajan.

Kulttuurin ja esineistön säilyttäminen jälkipolville edellyttää laajempaa näkökulmaa, kuin nyt asetuksen sanamuodossa esitetään. Mahdollisuus poiketa merkintävaatimuksesta on hyvä. Poikkeuksen vaatimukseen tulee voida tapahtua ilmoituksen kautta. Tällöin aseiden / aseosan /lippaan omistaja voisi varmistua siitä, että merkinnät ja pintakäsittely tehdään aseiden arvo ja materiaali huomioiden.

Latauslaitteita voidaan myös keräillä. Asekeräilijällä pitäisi siis olla mahdollisuus sellaisten latauslaitteiden hallussapitoon, mihin hänellä ei ole vastaavaa asetta.

2. Latauslaitteen toiminnan estäminen

Latauslaitteen toiminnan pysyvä estäminen 1 momentin mukaisesti voitaisiin tehdä poistamalla latauslaitteesta jouset ja estämällä jousien asentaminen paikalleen poistamalla niiden kiinnityspisteet sekä estämällä patruunanostimen liike. ...

Hyvä asia on, että 1 ja 2 §:n tekniset vaatimukset ovat yksiselitteisiä.

Latauslaitteet eivät sellaisenaan muodosta uhkaa yleiselle järjestykselle ja turvallisuudelle. Latauslaitteiden teknisen yksinkertaisuuden vuoksi tavoite niiden pysyvästi käyttökeltomiksi tekemisestä ei ole kovin järkevä. Direktiivi kuitenkin velvoittaa säätelemään niitä jotenkin, joten

selkeintä olisi käyttää jo nykyisen ampuma-aseasetuksen (27.2.1998/145) 1§:ssä olevaa muotoilua, joka on osoittautunut toimivaksi ampuma-aseen piipun pituuden mittaamisessa. Toimiva sanamuoto voisi olla, että deaktivoitu lipas tulee muuttaa toimimattomaksi siten, ettei lipasta ei voida ottaa uudelleen käyttöön helposti ilman työkalujen käyttöä.

Poliisihallitusta ei saa nostaa lain yläpuolelle antamalla asetuksessa poliisihallitukselle mahdollisuutta muuttaa määräyksiä mielivaltaisesti koko ajan. Tämä johtaa käytännössä turvallisuuden kannalta täysin turhiin esitutkintoihin ja oikeusjuttuihin muutoin nuhteettomille ja lakeja noudattaville kansalaisille.

3. Ongelmallisia asioita

Lippaan lyhentäminen

Latauslaitteen toiminnan pysyvän estämisen lisäksi lipas voidaan myös lyhentää. Kivääri tyyppisen aseeseen yli 10 patruunan lipas, sekä yli 20 patruunan lipas pistoolityyppiseen aseeseen pitäisi olla mahdollista lyhentää niin, että se ei ylitä direktiivin sallimaa suurinta patruuna kapasiteettiä

Mikäli lajisäännöt ym seikat eivät salli ns lyhyen lippaan käyttöä, saatetaan tarvita ns. ”lipaslupa” yli 10 patruunan kiväärityyppiseen aseeseen tai yli 20 patruunan pistoolityyppiseen aseeseen. Tällaisen luvan tarkoituksena on saada kaikki ammunnan harrastajat tämän lipaslupa-menettelyn piiriin, jolla taataan harrastajan oikeus omistaa ja hankkia kivääri tyyppiseen aseeseen yli 10 patruunan lippaita, sekä yli 20 patruunan lippaita pistoolityyppiseen aseeseen. Lisäksi tämä antaa luvanmyöntäjälle mahdollisuuden seurantaan lippaiden omistuksessa.

Asehistorian Liitto esittää että hyväksytyt asekeräilijät saavat omistaa ja hankkia kaikkia lippaita edelleen, kuten ovat tähän asti saaneet tehdä, ilman tällaista lipaslupaa.

Erillinen ”lipaslupa” (Vrt. patruunan keräilylupa) voisi tulla kyseeseen myös hyväksytyille keräilijälle tai ammuntaa laajasti harrastavalle, jos hänen yksi keräilyaiheensa on erilaisten lippaiden keräileminen.

43a §. Aseen ja aseosan yksilöintitietojen ilmoittaminen.

'Tiedossa oleva' on hyvä ja säilytettävä maininta. Hyvä säilyttää varaus siihen, että kaikkia luettuja tietoja ei ole saatavissa tai valmistajan toimesta edes nimetty.

4. Yhdistelmä

AHL pitää erittäin hyvänä ampuma-aseiden ja niiden osien suojelemista tarpeettomalta turmelemiselta. Asetustekstiin tulee kuitenkin lisätä historiallisesti erityisen merkittävän perusteen lisäksi myös kulttuurin säilyttämisen kannalta merkittävä ase tai aseosa.

Poliisihallitus on jo nyt osoittanut oleilevansa lain yläpuolella, sillä poliisihallitus ei ole kutsunut ampuma-aseasetuksen 65 a § (17.12.2009/1121) mukaista ampuma-aselautakuntaa koolle vuosikautiin. Ampuma-aseasetukseen tulee kirjata vähintään vuosittainen velvollisuus lautakunnan kokoon kutsumiseen tai sitten siirtää koko lautakunta pois poliisihallituksen tehtävistä. Toimiva vaihtoehto voisi olla siirtää vastuu aselautakunnan toiminnasta sisäministeriölle. Joka tapauksessa asian nykytila ei poliisihallituksen alaisuudessa toimi ja vaatii toimenpiteitä.

Latauslaitteet eivät sellaisenaan muodosta uhkaa yleiselle järjestykselle ja turvallisuudelle. Selkeintä olisi käyttää nykyisen ampuma-aseasetuksen muotoilua, että deaktivoitu lipas tulee muuttaa toimimattomaksi siten, ettei lipasta ei voida ottaa uudelleen käyttöön ilman työkalujen käyttöä. Poliisihallitusta ei saa nostaa lain yläpuolelle antamalla asetuksessa poliisihallitukselle mahdollisuutta muuttaa määräyksiä mielivaltaisesti koko ajan.

Asehistorian Liitto ry.

Hari-Henry Paattimäki
Hari-Henry Paattimäki
AHL puheenjohtaja

Raimo Suominen
Raimo Suominen
AHL hallituksen jäsen